

ETV : 3 ทุ่ม 30 นาที

“การเผาขยะ” ถือว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง และเหมาะกับเมืองไทยที่มีขยะวันละ 40,000 ตัน นักวิจัย สถาบันพระนครเหนือเสนอระบบตรวจสอบเตาเผาขยะที่จะสามารถใช้วัดประสิทธิภาพได้จริง เพื่อนำไปสู่การจัดซื้อที่คุ้มค่า แทนที่จะปล่อยให้ตั้งทิ้งเป็นอนุสาวรีย์ในหลายแห่ง ปัจจุบันเราสามารถพบเห็นเตาเผาขยะได้ทั่วไป ทั้งในโรงพยาบาล ชุมชนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง และรวมถึงการฉาบปกปิดศพในวัดต่างๆ (โดยเฉพาะในเขตเทศบาลและในเขตท.ม.) แต่สิ่งที่เป็นอยู่ในขณะนี้คือเตาเผาจำนวนมากไม่มีการใช้ ถูกตั้งทิ้งไว้เป็นอนุสรณ์

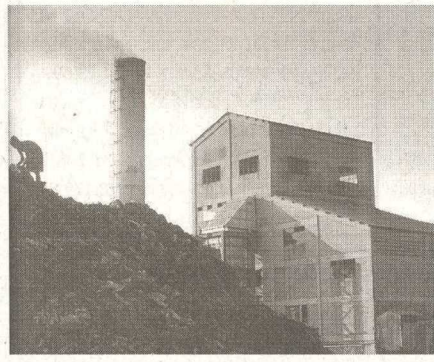
นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกต์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า ปัจจุบันมีเตาเผาขยะหลายรุ่นหลายแบบ และหลายเทคโนโลยี ตั้งแต่เตาเผาขยะที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง ราคาแพง ลงไปถึงเตาเผาขยะที่สร้างจากความรู้ระดับชาวบ้านที่มีราคาถูกแต่ประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งการที่มีความแตกต่างกันทำให้เกิดปัญหากับหน่วยราชการและผู้จัดซื้อ ทั้งวัด อบต. หรือเทศบาลทั่วประเทศ

“การจัดซื้อแต่ละครั้ง บริษัทจะเสนอใบยืนยันสมรรถนะเตาเผาของตน ขณะที่ผู้จัดซื้อก็ไม่สามารถทราบได้ว่าข้อมูลเหล่านั้นเป็นจริงหรือไม่ และจะสามารถกำจัดเผาได้ตามคำอ้างเหล่านั้นจริง เพราะเรายังไม่มียุทธวิธีที่ใช้ในการตรวจประเมินเทคโนโลยีเตาเผาขยะอย่างจริงจังและเป็นมาตรฐานเดียวกันมาก่อน

หาก อบต. ไปเชื่อคำอ้างดังกล่าว ก็จะทำให้ปัญหาที่ซื้อไปแล้วทำงานไม่ได้ตามนั้น ซึ่งในฐานะของกรม อาจต้องเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำระบบเพื่อสนับสนุนการตรวจประเมินเทคโนโลยีเตาเผาขึ้นมา เพราะหากไม่มีศูนย์ตรวจสอบ คนซื้อก็อาจถูกหลอกได้”

การขาดแนวทางในการพิจารณาว่า เตาเผาแต่ละรุ่นแต่ละแบบ เหมาะสมจะใช้งานหรือไม่ และเหมาะกับงานลักษณะใด รวมถึงยังไม่มียุทธวิธีทดสอบสมรรถนะและประสิทธิภาพของเตาเผาที่แน่นอน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ ทำให้กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สนับสนุนให้ รศ.ดร. สมรรักษ์ เกิดสุวรรณ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดตั้งศูนย์ตรวจประเมินเตาเผาขยะมูลฝอย” ขึ้นเพื่อสร้างมาตรฐานในการ ประเมินประสิทธิภาพเตาเผาขยะที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายขึ้นมา

รศ.ดร.สมรรักษ์ ให้ข้อมูลว่า แม้ปัจจุบันผู้ผลิต

หรือนำเข้าเตาเผาขยะบางส่วน จะใช้วิธีว่าจ้างให้สถาบันของรัฐหรือเอกชน ตรวจสอบประสิทธิภาพเตาเผาขยะของตน หากยังต่างกันด้วยวิธีการและมาตรฐานที่ใช้ ทำให้ค่าต่างๆ หรือตัวเลขที่ได้จากเตาแต่ละรุ่นแต่ละยี่ห้อ ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

“ผลการวิเคราะห์มาจากต่างมาตรฐานกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกซื้อเตาเผาขยะ หรือการประมูล หรือเปิดซองจัดซื้อเตาเผาขยะแต่ละครั้ง มักจะตัดสินกันที่ราคามากกว่าประสิทธิภาพและความเหมาะสมในการใช้งาน ทำให้เมื่อมีการใช้งานเตาเผาที่จัดซื้อมาจริงๆ ก็เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ทั้งกับผู้ใช้ เช่น คิว้นดำ ใช้พลังงานสูงจนไม่คุ้มค่าต่อการเดินเครื่อง รวมถึงต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่นละออง

กลิ่นเหม็น และก๊าซหลายชนิดที่หากกำจัดไม่หมดก็อาจเกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งมีชีวิตได้ซึ่งหลายครั้งเตาเผาขยะที่ซื้อมา ก็ต้องถูกทิ้งไว้โดยเปล่าประโยชน์”

การสร้างระบบตรวจประเมินเตาเผาขยะ ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่ตรวจวัด ได้นำไปใช้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งในต่างประเทศเรียกกลไกรูปแบบนี้ว่า “การตรวจประเมินเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม” (Environment Technology

Verification-ETV) จึงเป็นสิ่งที่ รศ.ดร.สมรรักษ์ และคณะ โดยมีความร่วมมือกับบริษัทผลิตเตาเผาขยะ 4 แห่ง ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบัน และสามารถจัดทำมาตรฐานใหม่ของไทยได้สำเร็จแล้ว “จากการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ บริษัทผู้ผลิตเตาเผาขยะ นักวิชาการ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล รวมถึงการทดสอบจริงอีกหลายครั้ง นอกจากจะสามารถจัดทำรูปแบบการตรวจประเมินเตาเผาขยะทั้ง 4 ประเภท คือ เตาเผาขยะชุมชน เตาเผาขยะโรงพยาบาล เตาเผาขยะอุตสาหกรรม และเตาเผาปกปิดศพ ได้แล้ว

เรายังได้กำหนดวิธีการตรวจประเมินเตาต่างๆ เป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน เช่น ขยะที่จะใส่ในเตาเผา

เพื่อทดสอบนั้นควรมีลักษณะอย่างไรการวัดค่าต่างๆ ทั้งความร้อน เหม่าควัน และก๊าซต่างๆ นั้น ควรจะวัดที่จุดไหน ในเวลาใด รวมถึงการวัดค่าการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ซึ่งตัวเลขเหล่านี้เมื่อถูกทำให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันแล้ว จะเป็นข้อมูลสำคัญในการเลือกเตาเผาขยะได้อย่างถูกต้องกับการใช้งาน และเกิดการใช้เม็ดเงินอย่างคุ้มค่าที่สุด” รศ.ดร.สมรัฐ กล่าว

คุณสมสิทธิ์ มุลสถาน จากบริษัท เทอมเอ็นจิเนียริง จำกัด ผู้ผลิตเตาเผาขยะที่ร่วมในโครงการวิจัยนี้ กล่าวว่า หากมาตรฐานการตรวจประเมินประสิทธิภาพของเตาเผาขยะนี้ได้รับการนำไปใช้จริงก็น่าจะช่วยยกมาตรฐานของเตาเผาขยะที่มาจากจากบริษัทต่างๆ รวมกว่า 40 บริษัทให้ดีขึ้นได้ แต่สิ่งที่ยากจะเห็นคือ การนำมาตรฐานนี้ไปบังคับใช้อย่างจริงจัง เพราะหากเป็นการให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายตรวจสอบตามความสมัครใจนั้น อาจจะยากที่จะเกิดผลในทางปฏิบัติ

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวถึงแนวทางการนำระบบตรวจประเมินเทคโนโลยีทั้งเตาเผาขยะและเรื่องอื่นๆ ไปสู่การปฏิบัติว่า คงต้องให้ภาคเอกชนหรือสถาบันต่างๆ เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าว และกรมควบคุมจะคอยดูแลออกกฎเกณฑ์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาซึ่งน่าจะเริ่มใช้ใน 3-5 ปีนี้

○ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ○
ภาพ:นิตยสาร “ดิเคด” เม.ย.35